

VÝCHOVNÝ ÚSTAV, ZÁKLADNÍ ŠKOLA, STŘEDNÍ ŠKOLA A STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE,
VELKÉ MEZIŘÍČÍ, K RAKŮVKÁM 1
594 01 Velké Meziříčí, K Rakůvkám 1
tel./fax 566 523 132

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

pro školní rok 2018/2019

Ve Velkém Meziříčí, 1. září 2018

Vypracovala: Mgr. Vladimíra Pistrichová
speciální pedagog

Schválila: Mgr. Martina Hladíková
ředitelka

Obsah

1. Základní údaje	4
1.1. Název	4
1.2. Sídlo	4
1.3. Zřizovatel	4
1.4. Stručná charakteristika zařízení	4
1.5. Údaje o vedení.....	4
2. VÚ Velké Meziříčí.....	6
2.1. Úvod	6
2.2. Vymezení cílové skupiny.....	6
2.3. Zaměření cílů	6
2.4. Vytyčení cílů.....	7
2.5. Metody a formy realizace.....	8
2.6. Předpokládaný harmonogram.....	8
2.7. Spolupráce s dalšími organizacemi.....	9
2.8. Finanční zabezpečení programu.....	10
2.9. Evaluace.....	10
2.10. Přílohy.....	10
2.10.1. Krizový plán-řešení některých krizových situací, které mohou nastat	10
Šikana a extrémní projevy agrese	11
Prevence v adiktologii	11
Prevence sexuálního rizikového chování.....	12
Prevence poruch příjmu potravy.....	13
Kyberšikana	14
Záškoláctví	14
Vandalismus	15
Rizikové sporty a doprava	15
Prevence projevů rasismu a xenofobie	16
Prevence týrání, zneužívání a zanedbávání dětí	16
2.10.2. Legislativa	17
2.10.3. Seznam institucí, které v rámci Vysočiny zabezpečují horizontální i vertikální úroveň primární prevence rizikového chování.....	22
2.10.4. Linky důvěry a bezpečí.....	25
3. OP Žďár nad Sázavou.....	28

3.1.	Úvod	28
3.2.	Vymezení cílové skupiny.....	28
3.3.	Vytyčení cílů.....	28
3.4.	Metody a formy realizace.....	29
3.5.	Předpokládaný harmonogram.....	29
3.6.	Spolupráce s dalšími organizacemi.....	32
3.7.	Finanční zabezpečení programu.....	32
3.8.	Závěr	32
4.	OP Janštejn	33
4.1.	Úvod	33
4.2.	Vymezení cílové skupiny.....	33
4.3.	Vytyčení cílů.....	33
4.4.	Metody a formy realizace.....	34
4.5.	Předpokládaný harmonogram.....	35
4.6.	Spolupráce s dalšími organizacemi.....	36
4.7.	Finanční zabezpečení programu.....	37
4.8.	Závěr	37

1. Základní údaje

1.1. Název

Výchovný ústav, základní škola, střední škola a středisko výchovné péče, Velké Meziříčí, K Rakůvkám 1

1.2. Sídlo

594 Velké Meziříčí, K Rakůvkám 1

1.3. Zřizovatel

MŠMT ČR, Karmelitská 7, Praha 1

1.4. Stručná charakteristika zařízení

Výchovný ústav, základní škola, střední škola a středisko výchovné péče, Velké Meziříčí, K Rakůvkám 1 je zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy dětí od 15 (výjimečně lze umístit dítě starší 12 let) do 18 let, případně do dokončení přípravy na povolání.

Má dvě odloučená pracoviště (OP) – OP Janštejn s kapacitou 24 děvčat (3 výchovné skupiny – součástí je 1 třída základní školy, 1 třída střední školy a skupina žákyň dojíždějících do externích škol mimo ústav) a OP Žďár nad Sázavou s kapacitou 18 chlapců (2 výchovné skupiny a dva chlapci na „startovacím“ bytě). Ústav ve Velkém Meziříčí má kapacitu 42 děvčat rozdělených do 5 výchovných skupin + startovací byt pro 2 dívky.

Součástí Výchovného ústavu Velké Meziříčí je střední škola. Ve Velkém Meziříčí je realizována výuka v učebních oborech dvouletých Práce ve stravování a Provozní služby, v tříletém učebním oboru Cukrář. Na OP Janštejn je realizována výuka v učebním oboru Provozní služby. Součástí výchovného ústavu je také Základní škola, která je zřízena na odloučeném pracovišti Janštejn. Na OP Žďár nad Sázavou je realizována školní výuka v běžných školách mimo ústav.

Další součástí školského zařízení je středisko výchovné péče, které poskytuje prostřednictvím ambulance všestrannou preventivně, speciálně pedagogickou, psychologickou, poradenskou, terapeutickou péči a pomoc dětem, mládeži s rizikem či s projevy poruch chování s negativními jevy v sociálním vývoji a dětem propuštěných z ústavní výchovy při jejich integraci do společnosti.

1.5. Údaje o vedení

Ředitelka: Mgr. Martina Hladíková

Zástupce ředitele: Mgr. Jaroslava Langerová

Vedoucí učitelka: Mgr. Jana Dvořáková

Vedoucí OP Janštejn: Mgr. Lenka Vacková

Vedoucí OP Žďár n. S.: Mgr. Ilona Křestánová

Vedoucí vychovatelka: Mgr. Jaroslava Langerová

Vedoucí ekonom: Mgr. Pavlína Böhmová

Vedoucí školní jídelny: Michaela Kiečová

Vedoucí SVP: Mgr. et Bc. Michaela Válková

Adresa pro dálkový přístup

E-mail: velmez@vuvm.cz

www stránky: www.vuvm.cz

Datová schránka: bwt89wa

2. VÚ Velké Meziříčí

2.1. Úvod

Obdobně jako v předchozích letech, také v tomto školním roce je Minimální preventivní program zaměřen na budování a posílení zdravého životního stylu dětí, které jsou umístěny v našem zařízení – na pracovišti Velké Meziříčí se jedná převážně o dívky ve věku od ukončení školní docházky (15 -)16 let do doby zletilosti, tj. do 18 let (a ve výjimečných případech i déle), s nařízenou ústavní výchovou, uloženou ochrannou výchovou nebo vydaným předběžným opatřením. Minimální preventivní program se v našem případě tedy spíše zaměřuje na prevenci sekundární, neboť děti umístěné na pracovišti již mají zkušenosti – a mnohdy bohaté – s nejrůznějším spektrem sociálně patologických jevů (zneužívání alkoholu, návykových látek, záškoláctví, šikana, trestná činnost ...), nelze však také pominout prevenci primární, která je v našem případě zaměřena spíše na předcházení problémům spojeným s odchodem do samostatného života po ukončení pobytu v ústavním zařízení (hledání zaměstnání, samostatné bydlení, jednání na úřadech, hospodaření s finančními prostředky).

Vzhledem k tomu, že jsme zařízení, které poskytuje péči reedukační, resocializační a preventivně výchovnou dívkám, které mají poruchu chování a emocí, a u nichž se objevily v jejich sociálním vývoji negativní jevy, je výskyt rizikového chování u těchto dívek předpokládaný a výrazný. Minimální preventivní program se v našem případě tedy spíše zaměřuje na prevenci sekundární, neboť dívky umístěné na pracovišti již mají zkušenosti s nejrůznějším spektrem sociálně patologických jevů.

Jedná se především o tyto jevy: závislostní chování- užívání návykových látek (tabák, alkohol, léky, tvrdé drogy), poruchy příjmu potravy, sexuální rizikové chování, kyberšikana, agrese, útky, trestná činnost.

Primární prevence je v našem případě zaměřena nejen na tyto poruchy chování, ale také na předcházení problémům spojeným s odchodem do samostatného života po ukončení pobytu v ústavním zařízení. Dále v rámci prevence pracujeme na budování zdravých sociálních kontaktů a interakcí. Vedeme děvčata ke slušnosti mezi sebou i vůči svému okolí.

2.2. Vymezení cílové skupiny

Cílovou skupinu Minimálního preventivního programu na našem pracovišti tvoří:

- všechna děvčata umístěná v našem zařízení
- pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci našeho pracoviště
- zákonní zástupci dětí
- širší veřejnost

2.3. Zaměření cílů

Primární prevence rizikového chování je v našem zařízení zaměřena zejména na oblasti:

- *dovednosti pro život- Life- skulls*
- *dovednosti sebeovládání- Self- management*
- *dovednosti sociální- Social skills*
- *jednotlivé typy rizikového chování: návykové látky, záškoláctví, vandalismus, krádeže, krizové situace spojené s násilím, šikana, sebepoškozování, poruchy příjmu potravy, rasismus/xenofobie, rizikové sexuální chování, rizikové sporty/ chování v dopravě,*

netolismus, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, záškoláctví a útěky, neúspěch ve škole.

2.4. Vytyčení cílů

Cíle dlouhodobé

prohlubovat povědomí umístěných dětí o sociálně patologických jevech, jejich možných důsledcích

prohlubovat povědomí dětí o zdravém životním stylu

prohlubovat právní vědomí

posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými

řešit problémy adekvátní a nenásilnou formou

prohloubení spolupráce mezi pedagogickými pracovníky (učitelé – vychovatelé – asistenti pedagoga – psycholog – speciální pedagog)

průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů

pravidelné supervize

další prohloubení spolupráce s rodiči umístěných dětí

intenzivní spolupráce se sociálními kurátory, soudy a dalšími institucemi

Cíle střednědobé

využívání služeb externích odborníků

vytvoření pozitivního klimatu v jednotlivých výchovných skupinách a školních třídách

týmová spolupráce při řešení problémů dětí

prezentace aktivit zařízení (www stránky, místní příp. regionální tisk)

poskytování dostatečně širokého spektra nabídky volnočasových aktivit

Cíle krátkodobé

týmová spolupráce při řešení aktuálních problémů a problémových situací

týmová spolupráce při poskytování podpory v adaptaci na podmínky našeho zařízení nově příchozím dětem

týmová spolupráce při stabilizaci dětí po útěku

týmová spolupráce na řešení stále se rozšiřujícího problému - zneužívání návykových látek

2.5. Metody a formy realizace

Minimální preventivní program je pravidelně realizován v úzké spolupráci školy a mimoškolní výchovy. Během školního roku je koordinována práce vychovatelů, učitelů, etopeda, psychologa a sociální pracovníce v rámci:

- pedagogických rad - 6x za rok
- porad vedení - 1x za měsíc a dále dle potřeby
- porad vychovatelů - 1x za měsíc a dále dle potřeby
- metodických 5 - 1 za měsíc a dále dle potřeby

Ve školní výuce budou využívány zejména:

- výklad, samostatná a skupinová práce, projektové vyučování, práce s internetem, DVD, práce s knihou
- besedy, přednášky, exkurze
- třídní akce
- tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Mimoškolní výuka využívá:

- skupinové akce
- besedy, přednášky, exkurze
- individuální a skupinové rozhovory, skupinová sezení
- spoluspráva dětí
- široká nabídka volnočasových aktivit (výtvarných, sportovních, kulturních aj.)
- zátěžové akce
- schránka důvěry
- informační nástěnky

Nedílnou součástí je dále:

- individuální a týmová práce s problémovým dítětem
- účast pedagogických pracovníků na seminářích a supervizích
- pravidelný kontakt s rodiči umístěných dětí (telefonicky, osobně, písemně)
- den otevřených dveří

2.6. Předpokládaný harmonogram

Časový harmonogram jednotlivých preventivních aktivit není záměrně přesně stanoven. Prevence v nejširším slova smyslu se prolíná všemi činnostmi, školní i mimoškolní výchovou. Pravidelné zájmové a sportovní aktivity dětí, kterou jsou součástí denního a týdenního programu zařízení, tvoří základní pilíře MPP.

Specifická primární prevence

Aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování dívek. Předpokládá se uspořádání těchto aktivit:

- beseda s pracovníky Probační a mediační služby
- beseda s obvodní lékařkou- zdravý životní styl

- beseda s gynekoložkou- sexuální rizikové chování
- beseda s onkoložkou- vliv návykových látek na zdraví
- beseda s vězni a dozorem z věznice Kuřim
- beseda s krizovým centrem Spondea o domácím násilí
- beseda s centrem Anabell o poruchách příjmu potravy
- beseda na téma bezpečné chování na internetu E-bezpečí
- beseda s centrem Podané ruce

Nespecifická primární prevence

veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Předpokládáme účast a pořádání těchto aktivit:

- adaptační pobyt pro nově příchozí
- zátěžový pochod
- pracovní pobyt na hradě Veveří – tradiční třídní pobyty (podzim + jaro)
- pravidelné návštěvy domova pro seniory
- pravidelné návštěvy útulku
- uspořádání Vánoční besídky
- uspořádání sportovního dne
- uspořádání výtvarné soutěže pro děti z DDŠ a VÚ
- uspořádání zábavného odpoledne pro děti z Velkého Meziříčí
- účast na vánoční a velikonoční výstavě pořádané spolkem žen a JC Velké Meziříčí
- účast na ZOH, LOH
- účast na ZUČ
- účast v turnaji ve volejbalu v Černovicích
- účast v turnaji ve stolním tenisu v Šumperku
- účast na nestandardních hrách v Býchorech
- účast v soutěži Labyrint pořádanou sdružením Don Bosco v Pardubicích
- návštěva kulturních akcí- divadla, kina, koncertu apod.
- sportovní aktivity v rámci zařízení-tělocvična, posilovna i mimo něj
- zájmová činnost v rámci skupin- keramika, sauna, knihovna, výtvarná činnost atd.
- možnost navštěvovat kroužky mimo zařízení

2.7. Spolupráce s dalšími organizacemi

Realizace Minimálního preventivního programu předpokládá také v letošním školním roce úzkou spolupráci s organizacemi:

- PČR Velké Meziříčí
- Městská policie Velké Meziříčí
- OSPOD
- Probační a mediační služba Žďár nad Sázavou
- Úřad práce Velké Meziříčí
- týdeník Velkomeziříčsko

- ekologické centrum Chaloupky
- nestátní neziskové organizace např. Podané ruce, Spondea, Anabell
- Salesiánský klub mládeže Centrum Don Bosco
- lékaři (obvodní lékař, gynekolog, onkolog, psychiatr)
- další zařízení pro ÚV
- nízkoprahová centra
- domy na půl cesty, azylové domy
- a další.

2.8. Finanční zabezpečení programu

Stěžejní část Minimálního preventivního programu je financována z vlastního rozpočtu výchovného ústavu. Akce s vyšším finančním rozpočtem (sportovní den, den otevřených dveří) využívají dále finančních prostředků ze sponzorských darů.

2.9. Evaluace

Při hodnocení MPP využíváme v našem zařízení metody kvalitativní:

- neformální rozhovory s děvčaty a pedagogy
- pozorování děvčat při specializovaných akcích a programech
- kniha přání a stížností
- schránka důvěry
- i metodu kvantitativní:
- realizované akce a aktivity
- průběžná kontrola vedením zařízení

Na základě zjištění, bude program či aktivita využita i následující rok, nebo v případě špatného hodnocení, bude zvolena jiná.

2.10. Přílohy

2.10.1. Krizový plán-řešení některých krizových situací, které mohou nastat

První intervenci (pomoc) provádí- přítomný vychovatel ve službě, přítomný učitel ve výuce

Kdo komu předává informace- přítomný pedagog (učitel, vychovatel, etoped, psycholog) vždy při předání služby seznamuje s proběhlými událostmi následujícího pedagoga ve službě

kdo kam zapíše- přítomný vychovatel ve službě, přítomný učitel ve výuce zapisuje do knihy denní evidence-EVIX

kdo informuje zákonné zástupce žáků- přítomný vychovatel ve službě, přítomný učitel ve výuce

kdo a v kterých případech informuje Policii ČR- speciální pedagog při podezření spáchání přestupku či trestného činu

kdo a v kterých případech informuje OSPOD- sociální pracovník při závažném porušení vnitřního řádu

kdo a jak informuje rodiče- přítomný vychovatel ve službě, přítomný učitel ve výuce

kdo a jak informuje ostatní děvčata v zařízení- vedoucí vychovatel na komunitě

Šikana a extrémní projevy agrese

Postup pro pedagogy:

1. Odhad závažnosti - Stádia šikanování
 - Rozhovor s informátory a oběťmi
 - Nalezení vhodných svědků
 - Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky
 - Ochrana oběti
 - Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
 - V případě vyhodnocení - podezření na šikanu- speciální pedagog podá trestní oznámení na PČR
 - Práce s celou skupinou
2. Celou situaci oznámit vedení zařízení a zapsat do mimořádných událostí v knize denní evidence.

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- zásady asertivního jednání
- řešit konflikty společně
- možnosti, jak řešit mezilidské spory a konfliktní situace
- techniky, jak zvládat svůj stres a impulzivní jednání
- alternativy a kompromisy v řešení konfliktů
- racionálně zhodnotit své kladné a záporné vlastnosti
- odhadnout, jak by se mohla chovat v krizových situacích
- naučit se být přirozeně sebevědomé, rozvíjet kladné sebepojetí

Prevence v adiktologii

Postup pro pedagogy:

1. při podezření na zneužití NL (alkohol, tvrdé drogy, léky), provést kontrolní test, NL zajistit, aby dívka nemohla pokračovat v konzumaci- provádí přítomný vychovatel, nebo učitel ve službě, speciální pedagog
2. podle závažnosti momentálního stavu dívky posoudit, jestli nehrozí nějaké nebezpečí - konzultovat telefonicky se zdravotníky tel: 112, nebo 155
3. v případě ohrožení zdraví a života volat neprodleně RZS
4. informovat zákonného zástupce a vedení zařízení
5. zapsat událost do knihy denní evidence

6. v případě podezření ze spáchání přestupku nebo trestného činu informovat PČR
7. po propuštění z nemocnice zajistit následnou léčbu-Detox- provádí speciální pedagog
8. po návratu do zařízení zvolit intervenci, která podporuje změnu v chování- spolupráce vychovatel + etoped + psycholog + učitel

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- sociálně přijatelné postoje a hodnoty
- osvojování a rozvoj sociálně emočních dovedností a kompetencí
- znalost vnitřního řádu zařízení
- právní důsledky užívání, uchovávání a distribuce drog
- orientace v základní trestní problematice drog
- chemické, biologické, zdravotní a sociální účinky drog
- učit se a rozvíjet pozitivní vliv relaxace, duševní hygieny a aktivního odpočinku na zdraví

Prevence sexuálního rizikového chování

Postup pro pedagogy:

1. Individuální rozhovor, pomoc a podpora v řešení problému
2. Návštěva gynekologie, těhotenský test
3. Zařazení besedy, diskuze nebo další aktivity na aktuální téma seznamující se zdravotními riziky (*nechráněný pohlavní styk při náhodné známosti, promiskuitní chování nebo rizikové sexuální praktiky, HIV/AIDS, Syfilis, kapavka a jiné pohlavně přenosné nemoci, nechtěné těhotenství, brzké těhotenství, kombinace užívání návykových látek a rizikového sexu, zveřejnění intimních fotografií na internetu, jejich zasílání mobilním telefonem, či nahrávání na video atd.*)

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- změna postojů a chování
- znát a chápat tělesné a duševní charakteristiky/rozdíly příslušníků stejného a opačného pohlaví
- poznat u sebe problém s menstruací a pohl. orgány
- rozumět svým emocím a prudkým změnám nálad
- znát rizika spojená s interrupcí
- zdravý vývoj-kdy je člověk zralý pro sexuální styk
- jak se má chovat k osobám opačného pohlaví

- rozdíl mezi heterosexuální, homosexuální a bisexuální orientací.
- kam se obrátit a kde hledat pomoc v případě nejasností se svou sex. orientací a může požádat o radu v oblasti sexuálního chování

Prevence poruch příjmu potravy

Postup pro pedagogy:

1. Prvním úkolem je porozumět co nejlépe tomu, co se vlastně děje

První známky onemocnění:

- *dívka hubne a začíná se skrývat do volného oblečení*
- *začíná vynechávat jídla s rodinou, protože má jiný rozvrh nebo začala s vegetariánstvím*
- *vaří si sama nebo vaří pro celou rodinu a nejí*
- *když jí spolu s ostatními, většinou samou zeleninu a co nejméně cukrů a uhlohydrátů*
- *krájí jídlo na malé kousíčky, které postrkuje po talíři*
- *začíná být velmi aktivní, hodně chodí a běhá, přestává koukat na televizi, učí se a přitom cvičí, při většině aktivit stojí*
- *pije hodně kávy a dietní nápoje*
- *mění se jí nálada, je plačtivá, podrážděná a netrpělivá*

2. najít blízkou osobu, která pomůže dívce akceptovat pomoc
3. v případě ohrožení zdraví nebo života volat RZS
4. plánovaná hospitalizace ve specializovaném zařízení

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učít se a rozvíjet:

- zásady správné životosprávy, psychohygieny a zdravého životního stylu
- hodnotu vlastního zdraví a tělesné pohody
- výživovou pyramidu
- škodlivé dopady časté konzumace jídla z rychlého občerstvení
- význam zdravé výživy v prevenci obezity, nemocí zažívacího traktu a nádorových onemocnění
- negativní důsledky poruch příjmu potravy na možnost těhotenství
- vhodné relaxace
- diferencovanost zájmů a aktivit, přiměřená
- sebekontrola
- **psychoterapie**

Kyberšikana

Postup pro pedagogy:

Jak kyberšikanu rozpoznat, indikátory:

- 1) Schránky důvěry
- 2) Zhoršení atmosféry ve třídě / skupině
- 3) Rozpady přátelství
- 4) Během školních akcí

Typické rysy:

- 1) Je časově neomezená – útočník může oběť obtěžovat 24 hodin denně*
- 2) Publikum široké - kdokoliv*
- 3) Obsah se šíří velmi rychle – prostřednictvím informačních technologií*
- 4) Anonymita pachatelů – je zpravidla obtížné, pokud je pachatel zdatný v práci s PC, mobilem apod., vypátrat jeho identitu*
- 5) Změna pojetí osobnosti agresora x oběti – anonymita informačních technologií umožňuje útočit i zjevně fyzicky slabším jedincům na zdatné oběti*
- 6) Možná neúmyslnost – zveřejnění fotografií nemusí být vždy míněno jako útok na kohokoliv, nicméně může ve výsledku způsobit nepříjemnosti oběti*

V případě podezření na kyberšikanu oznámit situaci PČR- oznamuje speciální pedagog

Záškoláctví

Postup pro pedagogy:

Docházka do školy je řešena v rámci skupiny, kdy kmenový vychovatel kontroluje plnění školní docházky, je v kontaktu s pedagogickými pracovníky dané školy, ředitelstvím, kurátorkou a rodiči.

Případné selhání se ihned řeší v rámci individuálních pohovorů s vychovatelem, etopedem, na komunitě.

Prevence spočívá v intenzivní komunikaci s dívkou, pracovníky školy, ale také vhodnou volbou střední školy, včetně důrazu na vlastní volbu studia dítětem.

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- Samostatnost
- Uvědomění si potřeby vzdělání pro další život

Vandalismus

Postup pro pedagogy:

1. Zjištění škod
2. Pokud škoda nejde svépomocí opravit, dohodnutí na způsobu náhrady škody
3. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, není ochotný škodu nahradit, vyrozumět PČR pro podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy
4. Záznam do knihy denní evidence o všech důležitých skutečnostech: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím
5. Zjistit příčiny takového jednání a snažit se s nimi pracovat, tak aby se situace neopakovala

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- schopnost asertivity a sociálních dovedností v jednání a mezilidských interakcích (např. dohodnout se na vzájemném kompromisu, hledat společná řešení, udržet si vlastní identitu v komunikaci se silnějším spolužákem, nechovat se destruktivně k sobě ani k ostatním atd.)

Rizikové sporty a doprava

Z hlediska sportu jde např. o aktivity jednoznačně a vědomě překračující fyzické síly a možnosti dětí, vystavování se nepřiměřenému riziku při sportu

Postup pro pedagogy:

1. Před každou akcí sepsat plán akce, nechat schválit
2. Seznámit děti s bezpečností, nechat podepsat
3. V případě úrazu vyhodnotit ohrožení zdraví či života, ošetřit samostatně nebo volat RZS
4. Zapsat úraz do knihy úrazů

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- významu důležitých dopravních značek
- vnímat zdraví jako hodnotu
- znát důsledky a trvalé následky úrazů ve sportu a dopravě
- znát své limity ve sportování
- znát chování v nouzové a život ohrožující situaci
- umět poskytnout první pomoc a vyhledat odbornou lékařskou pomoc v případě potřeby ošetření
- aplikovat osvojené znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke sportu (tj. vyhýbat se rizikovým sportům, nosit přilbu a ochranné pomůcky apod.)

Prevence projevů rasismu a xenofobie

Postup pro pedagogy:

1. zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo zařízení
2. zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu
3. okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory
4. pozvat experty k diskusi s žáky/studenty
5. vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu
6. nabídnout alternativní volnočasové aktivity
7. zaměřit i výuku ve škole na tyto problémy
8. v případě závažných projevů (především násilných) informovat PČR

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- znalosti o různých etnických skupinách žijících v české a evropské společnosti
- zdroje odlišnosti projevů, chování a jednání lidí z různých etnických skupin či minorit
- znát principy civilizované a demokratické společnosti
- znát příčiny a důsledky diskriminace, xenofobie a rasismu
- realizace komunikaci se svými vrstevníky a mladými lidmi na bázi vzájemného porozumění, tolerance a otevřeného jednání
- respekt k fyzické a psychické odlišnosti lidí z jiných etnik

Prevence týrání, zneužívání a zanedbávání dětí

1. **Při zjištění/informaci, že je dívka týrána, nebo zneužívána toto podezření nahlásit PČR**

Sexuální zneužívání

1. uvědomit si, že jde o velmi citlivou záležitost
2. seznámit s tím co nejuzší okruh dalších osob
3. pokud se zneužívání dopouští rodič, není žádoucí informovat ho o tom, že se vám dítě svěřilo
4. komunikovat s dítětem – podrobnější vyšetřování nechat na policii
5. vhodně dítěti sdělit, že skutečnost musíte ohlásit na policii
6. ohlásit na policii
7. ocenit dítě, že za vámi přišlo a ujistit ho, že pro ně uděláte všechno, co je ve vašich silách

Syndrom CAN

Změny v chování dítěte:

- celková stísněnost a nezájem o dění kolem
- zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělými
- úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních dospělých osob nebo v situaci, kdy je dítě s dospělým samo
- vyhýbání se školním a mimoškolním aktivitám
- nápadně lhostejné postoje, výroky typu „mně je to jedno“
- agresivní napadání a šikanování vrstevníků
- zvýšená citová dráždivost a agresivní projevy na sebemenší podněty
- potíže se soustředěním a zhoršení prospěchu ve škole
- váhání s odchodem domů
- neomluvené absence ve škole
- odmítání jídla nebo přejídání
- sebepoškozování
- útěky z domova

Známky na těle dítěte:

- opakovaná zranění včetně zlomenin
- modřiny
- řezné rány
- otoky částí těla, například rtů, tváří, zápěstí
- stopy po svazování
- otisky různých předmětů na těle
- natrhnutí ucha
- otisky dlaně a prstů
- stopy po opaření nebo popálení cigaretou

U děvčat je v průběhu pobytu v zařízení nutné učit se a rozvíjet:

- nutnost ohlásit ve škole nebo na policii projevy týrání či sexuální zneužívání u sebe či svého spolužáka/ kamaráda
- kde má ohlásit, kdo mu pomůže

2.10.2. Legislativa

Vybrané zákony vztahující se k právům dítěte, ústavní a ochranné výchově a preventivně výchovné péči

Zákony

- [zák. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních](#)
- [zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání \(školský zákon\)](#)
- [zák. 500/2004 Sb. \(správní řád\)](#)

- [zák. č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících](#)
- [zák. č. 94/1963 Sb., o rodině](#)
- [zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí](#)
- [zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách](#)
- [zák. č. 99/1963 Sb. \(občanský soudní řád\)](#)
- [zák. č. 218/2003, o soudnictví ve věcech mládeže](#)
- [zák. č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě](#)
- trestní zákoník ([zák. č. 40/2009](#)) a trestní řád ([zák. č. 141/1961](#))
- [zákony č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, zák. č. 169/1999, o výkonu trestu a zák. č. 129/2008, o výkonu zabezpečovací detence včetně prováděcích vyhlášek, dotýkající se práv dětí omezením kontaktů s rodiči, případně na omezení osobní svobody rodičů navazujícím rozhodnutím o ústavní výchově](#)
- [zákon č. 326/1999 o pobytu cizinců na území České republiky](#)
- azylový zákon
- [zák. č. 217/2002 Sb. o dočasné ochraně cizinců](#)
- [zák. č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů \(krizový zákon\)](#)

Vyhlášky

Vybrané vyhlášky vztahující se k právům dítěte, ústavní a ochranné výchově a preventivně výchovné péči.

[Vyhláška 438/2006 Sb. ze dne 30. srpna 2006, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních](#)

[Vyhláška MŠMT č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče](#)

[Vyhláška MŠMT 60/2006 o postupu při zjišťování psychické způsobilosti pedagogických pracovníků školských zařízení pro preventivně výchovnou péči](#)

[Vyhláška 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách](#)

[Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných](#)

Výnosy ministryně/ministra

Výnos ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 5/2016, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

[Vynos c. 5-2016.pdf](#)

Příkazy ministryně/ministra

Příkaz ministra č. 14/2009

- [Příkaz ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. 14/2009, kterým se vydává Směrnice ke kontrolní činnosti v resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy](#)

Příkaz ministra č. 20/2011

- [Příkaz ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. 20/2011, kterým se stanoví Metodický pokyn k zajištění interního auditu u organizací v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy](#)
- [Příloha k příkazu ministra č. 20/2011](#)

Mezinárodní úmluvy

Vybrané mezinárodní předpisy a deklaráce o právech dítěte.

Deklarace

- Všeobecná deklarace lidských práv
- Ženevská deklaraci práv dítěte (r. 1924)
- Deklarace práv dítěte (OSN, r. 1959)
- Deklarace o ochraně žen a dětí za mimořádných událostí a za ozbrojených konfliktů

Pakty a úmluvy

- **Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod**
- Evropská sociální charta
- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech
- Mezinárodním pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech
- Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání
- Evropská úmluva o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání

- **Úmluva o právech dítěte**
- **Evropská úmluva o výkonu práv dětí**
- **Úmluva o právech dítěte o zapojování dětí do ozbrojených konfliktů**
- **Úmluva o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí**

Vybrané strategie, metodické pokyny, zákony a vyhlášky vztahující se k MPP

Strategie

☒☒ Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005 – 2008
http://www.msmt.cz/_DOMEK/default.asp?CAI=2945

☒☒ Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 až 2009
http://wtd.vlada.cz/urad/urad_postaveni.htm

☒☒ Strategie prevence kriminality na léta 2008 – 2011
<http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html>

Metodické pokyny

☒☒ Metodický pokyn ministra školství, mládeže a TV k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (č.: 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 07) zdroj:
http://www.msmt.cz/uploads/soubory/vestniky/MSMT11_07.pdf

☒☒ Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Čj.: 24246/2008-6) Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)

☒☒ Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)

☒☒ Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)

☒☒ Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Čj.: 29 159/2001-26)

☒☒ Metodický pokyn spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže kriminality na dětech a mládeži páchané

☒☒ Soubor pedagogicko-organizačních informací č. j. 12295/2005-20

Vyhlášky

?? Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Anotace - směrem k prevenci:

?? Školská poradenská zařízení poskytují bezplatně standardní poradenské služby uvedené v přílohách 1-3 této vyhlášky (§1)

Standardní činnost poraden - Informační a metodická činnost spočívá zejména:

– v metodickém vedení práce výchovných poradců, školních metodiků prevence

– v metodické pomoci při tvorbě preventivních programů

– ve spolupráci se SVP při poskytování služeb pro žáky se SPCH a rizikem vzniku sociálně patologických jevů

?? Obsah poradenských služeb (§ 2, písm. c) kromě jiných činností se jedná o:

– prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů (zejména šikany a jiných forem agresivního chování, zneužívání návykových látek) a dalších problémů souvisejících

Zákony

?? Zákon. Č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění

?? Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění

?? Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

?? Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

?? Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Další zákony

?? Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

?? Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

?? Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

?? Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině

?? Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

?? Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon

☞☞Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

☞☞Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

☞☞Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

☞☞Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

☞☞Zákon č. 383/2005 Sb.,(změna 109/2002) – o výkonu ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních

☞☞Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

2.10.3. Seznam institucí, které v rámci Vysočiny zabezpečují horizontální i vertikální úroveň primární prevence rizikového chování

Okresní metodik preven ce - Havlíč kův Brod	pedagogic ko psychologi cká poradna	Nad Tratf 335 Havlíčkův Brod 580 01	Vysoči na	PPP - pobočk a Havlíč kův Brod	Okresní metodik prevence: Mgr. Eva Stloukalová, tel: 736125501, email: stloukalovahbnet [dot] cz
Okresní metodik preven ce - Pelhřim ov	pedagogic ko psychologi cká poradna	Pražská 127 Pelhřim v 393 01	Vysoči na	PPP - pobočk a Pelhřim ov	Okresní metodik prevence: PaedDr. Zdeněk Martínek, tel: 565323621, email: zdenmartiseznam [dot] cz
Okresní metodik preven ce - Třebíč	pedagogic ko psychologi cká poradna	Vltavíns ká 1289 Třebíč 674 01	Vysoči na	PPP - pobočk a Třebíč	Okresní metodik prevence: PaedDr. Jana Matějková, tel: 568843461, email: ppptr [dot] matejkovavolny [dot] cz
Okresní metodik preven ce - Jihlava	pedagogic ko psychologi cká poradna	Legionář ů 6 Jihlava 586 01	Vysoči na	PPP - pobočk a Jihlava	Okresní metodik prevence: Mgr. Renata Kejnovská, tel: 567572411, email: kejnovskarseznam [dot] cz
Okresní metodik preven ce - Žďár nad	pedagogic ko psychologi cká poradna	Veselská 35 Žďár nad Sázavou 591 01	Vysoči na	PPP - pobočk a Žďár nad Sázavo u	Okresní metodik prevence: Mgr. Marcela Žáková, tel: 566622387, email: zakovappp-zr [dot] cz

Sázavo					
u					
KŠKP kraje Vysočina	úřad státní správy	Žižkova 57 Jihlava 587 33	Vysočina	KÚ kraje Vysočina	Krajský školský koordinátor prevence Mgr. Petr Horký, tel: 564602941, email: horky [dot] pkr-vysocina [dot] cz
Portimo, o.p.s. - Centrum prevence CéPéčko					
	obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb...	Drobného 301 Nové Město na Moravě 592 31	Vysočina	Portimo, o.p.s.	Kontaktní osoba: Mgr. Petra Svobodová tel.: 731 117 425 mail: centrum [dot] prevenceportimo [dot] cz Informace o certifikaci: http://www.nuv.cz/modules/catalog/index.php?h=product&a=detail&id_produc...
Masarykovo nám. 299					
Nadosa h	jiná organizace	Bystřice nad Pernštejnem 593 01	Vysočina	Nadosa h	Kontaktní osoba: Mgr. Simona Hašková, tel.: 777 755 437, email: nadosah-prevence [dot] bystricecharita [dot] cz
občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb...					
Spektrum m	podle zákona č. 83/1990 Sb...	Žižkova 300/16 Žďár nad Sázavou 591 01	Vysočina	Spektrum m	Kontaktní osoba: Mgr. Petra Nováčková, tel: 774 419 047, 563 034 002, email: spektrum [dot] prevencekolping [dot] cz, petra [dot] novackovakolping [dot] cz
Nádražní 44 Žďár nad Sázavou 591 01					
Ponorka a	jiná organizace	44 Žďár nad Sázavou 591 01	Vysočina	Ponorka a	Kontaktní údaje: email: ponorka-prevence [dot] zdarcaritas [dot] cz, tel. 777 755 436, 777 755 657, 739 389 231
občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb...					
Střed. o.s.	podle zákona č. 83/1990 Sb...	Mládežnická 229 674 01	Vysočina	Střed	Základní ideou občanského sdružení STŘED je poskytovat takové sociální a zdravotnické služby, programy, aktivity, které napomohou ke snížení výskytu rizikového chování dětí a mladistvých, ke zvýšení pocitu bezpečí občanů, k ...
Sídliště U Pivovaru					
Vrakbar :-	jiná organizace	Sídliště U Pivovaru	Vysočina	Oblastní í	Kontaktní osoba: Koordinátor programu pro MŠ a 1.st. ZŠ: Milan Řezníček email: lamilseznam [dot] cz Koordinátorka

centrum primární prevence	Jihlava 586 01	Charita Jihlava	programu pro 2.st. ZŠ a SŠ: Bc. Ilona Tomková email: ilona [dot] tomkovajihlava [dot] charita [dot] cz Adresa...
Klub Zámek	Leopolda Pokorného o 15 Třebíč 674 01	Vysočí na Klub Zámek	Kontaktní údaje: Tel: 608 609 466; 736 529 336 email: prevencetrebic [dot] charita [dot] cz Informace o certifikaci: http://www.nuv.cz/modules/catalog/index.php?h=product&a=detail&id_produc...

občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb...	Hapalova 22 602 00 Brno 602 00	Jihomoravský kraj	Sdružení podané ruce	Kontaktní osoba: Bc. Martin Boxan, tel: 541225188, email: iespodaneruce [dot] cz	
Sdružení Podané ruce, o. s.	občanské sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb...	Francouzská 36 Brno 602 00	Jihomoravský kraj	Sdružení Podané ruce, o. s.	Kontaktní osoba: Mgr. Jan Veselý, PhD. tel: 549211278, mobil: 777 916 276, email: prevcentrumpodaneruce [dot] cz Centrum prevence: Hapalova 22, 62100 Brno-Řečkovice Informace o certifikaci: http://www.nuv.cz/t/pprch...
A Kluby ČR, o.p.s.	obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb...	Hybešova 956/1 Brno 602 00	Jihomoravský kraj	A Kluby ČR, o.p.s.	Kontaktní osoba: Martin Klíč, tel: 548 211 860548 211 860,
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Wu-wej	jiná organizace	Svatopluka Čecha 280 Kyjov	Jihomoravský kraj	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Wu-wej	Kontaktní osoba: Bc. Michaela Zelinková, tel: 518 323 794, 776 396 091, mobil: 777 128 849 email: Wu-wejcaritas [dot] cz
Ratolest Brno, o. s.	občanské sdružení podle	Špitálka 16 Brno 602 00	Jihomoravský kraj	Ratolest Brno, o. s.	Kontaktní osoba: Ing. Petr Rychtecký, ředitel, tel: 545 243 839, mobil: 733 826 840,

zákona č.
83/1990
Sb...

email: petr [dot] rychteckyratolest
[dot] cz Sídlo: Špitálka 16, 602 00
Brno

2.10.4. Linky důvěry a bezpečí

Celostátní působnost

Bílý kruh bezpečí

Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí

Nonstop / bezplatně: **116 006**

Poradny: Brno, České Budějovice, Jihlava, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Praha

Web: www.bkb.cz

Dona linka

Celostátní linka krizové pomoci pro osoby ohrožené domácím násilím

Nonstop: **251 51 13 13**

Web: www.donalinka.cz

Magdalenium

Linka pro oběti domácího násilí

Nonstop: **776 718 459**

E-mail: magdalenium2@volny.cz

Web: www.magdalenium.cz

Persefona

Linka pro oběti domácího násilí, sexuálního zneužívání a znásilnění

Pondělí-pátek: **737 834 345, 545 245 996**

E-mail: domacinasili@persefona.cz, poradna@persefona.cz

Web: www.persefona.cz

Linka bezpečí: pro děti a mládež v krizových životních situacích

Nonstop & bezplatně: **116 111**

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Web: www.linkabezpeci.cz

ANTIKONCEPCE

Antikoncepční linka Cilestýna: 541 217 777

HIV A AIDS

HELP LINE AIDS: 234 118 584, 800 144 444

Česká společnost AIDS pomoc (ČSAP): **800 800 980 bezplatná nonstop linka**

+ Pro volající ze Slovenska: 0800 666 777 bezplatná nonstop linka

GAY & LESBI

GI Gay-Linka duševní tísně: **476 701 444 nonstop**

DROGY A ZÁVISLOSTI

Poradenská linka PREV-CENTRUM, Praha: 233 355 459

Poradenská linka Drop IN, Praha: 222 221 431, 257 314 646

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, Brno: 548 526 802

LINKY NADĚJE, DŮVĚRY, POMOCI

Brno

Linka naděje FN Brno: 532 232 333 **nonstop**

Centrum pro zneužívané a týrané děti SPONDEA:

- Krizové centrum – 608 118 088

- Intervenční centrum – 544 501 121

- Víkendové SOS číslo - 739 078 078

Modrá linka: 549 241 010

Skype: modralinka (denně 9.00-21.00)

Krizové centrum pro děti a dospívající Hapalova: 541 229 298

3. OP Žďár nad Sázavou

3.1. Úvod

Minimální preventivní program (MPP) bude ve školním roce 2018/2019 realizován v návaznosti na poznatky z minulých období a s využitím zkušeností z předchozích let. Minimální preventivní program je zaměřen na budování a posílení zdravého životního stylu dětí, které jsou umístěny na našem pracovišti ve Žďáře nad Sázavou. Jedná se o chlapce ve věku od ukončení školní docházky (15 -)16 let do doby zletilosti, tj. do 18 let (a ve výjimečných případech i déle), s nařízenou ústavní výchovou, uloženou ochrannou výchovou nebo vydaným předběžným opatřením.

Minimální preventivní program se v našem případě zaměřuje spíše na sekundární prevenci, neboť děti umístěné na pracovišti již mají zkušenosti – a mnohdy bohaté – s nejrůznějším spektrem sociálně patologických jevů (zneužívání alkoholu, návykových látek, záškoláctví, šikana, trestná činnost ...). Oblast primární prevence není opomíjena, ale více se orientuje na předcházení problémům spojených s odchodem do samostatného života po ukončení pobytu v ústavním zařízení. Mezi nejčastější témata patří hledání zaměstnání, zařizování samostatného bydlení, jednání na úřadech, hospodaření s finančními prostředky a další.

Oblast vzdělávání a výchovy je pojata v zařízení jako celistvý edukační proces. Realizace MPP předpokládá aktivní spoluúčast všech pedagogických pracovníků a spolupráci všech zaměstnanců OP.

V průběhu školního roku 2018/2019 se budou všichni chlapci jednou týdně účastnit skupiny vedené etopedem a psychologkou VÚ. Skupina bude mimo psychosociálních témat dále zaměřená na finanční gramotnost, zařizování samostatného bydlení, základy práva, hledání zaměstnání atd.

3.2. Vymezení cílové skupiny

Cílovou skupinu Minimálního preventivního programu na našem pracovišti tvoří:

- všechny děti umístěné na našem pracovišti
- pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci našeho pracoviště
- rodiče (příp. pěstouni či jiné osoby) dětí umístěných na naše pracoviště
- širší veřejnost

3.3. Vytyčení cílů

Cílem MPP je zúčastněné děti vybavit základními klíčovými kompetencemi v rámci zdravého životního stylu, důležitými pro jejich další samostatný život.

Cíle dlouhodobé

zprostředkovávat informace a prohlubovat povědomí umístěných dětí o sociálně patologických jevech, jejich možných důsledcích

zprostředkovávat informace a prohlubovat povědomí dětí o zdravém životním stylu

zprostředkovávat informace a prohlubovat právní vědomí

posilovat komunikační dovednosti dětí a jejich zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými

prohloubení spolupráce mezi pedagogickými pracovníky (učitelé – vychovatelé – asistenti pedagoga – psycholog – speciální pedagog)

průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů

další prohloubení spolupráce s rodiči umístěných dětí

řešení problémů adekvátní a nenásilnou formou

Cíle střednědobé

využívání služeb externích odborníků

vytvoření pozitivního klimatu v jednotlivých výchovných skupinách

týmová spolupráce při řešení problémů dětí

prezentace aktivit zařízení (www stránky, místní příp. regionální tisk)

poskytování dostatečně širokého spektra nabídky volnočasových aktivit

Cíle krátkodobé

týmová spolupráce při řešení aktuálních problémů a problémových situací

týmová spolupráce při poskytování podpory v adaptaci na podmínky našeho zařízení nově příchozím dětem

vytvořit stabilní prostředí postavené na jasných a srozumitelných pravidlech s motivací ke vzdělávání

3.4. Metody a formy realizace

Minimální preventivní program je realizován v úzké spolupráci s jednotlivými školami a jeho cíle jsou rozvíjeny především při přípravě na vyučování a v rámci mimoškolních aktivit.

Mimoškolní výuka využívá:

- skupinové akce
- besedy, přednášky, exkurze
- individuální a skupinové rozhovory, skupinová sezení
- spoluspráva dětí
- široká nabídka volnočasových aktivit (výtvarných, sportovních, kulturních aj.)

Nedílnou součástí je dále:

- individuální a týmová práce s problémovým dítětem
- účast pedagogických pracovníků na seminářích, supervizích a případových konferencích
- pravidelný kontakt s rodiči umístěných dětí (telefonicky, osobně, písemně)

3.5. Předpokládaný harmonogram

Následující časový harmonogram je pouze orientačním schématem a bude v průběhu celého školního roku doplňován dle aktuálních nabídek nejrůznějších akcí (kulturních či sportovních), exkurzí či besed.

V časovém harmonogramu nejsou záměrně uvedeny výuka autoškoly a probační programy, kterých se chlapci účastní průběžně a pravidelné sportovní či zájmové aktivity, které jsou součástí denního a týdenního programu zařízení. Tyto aktivity, stejně jako všechny aktivity školy zaměřené na zdravý životní styl však tvoří základní pilíře MPP.

Minimální preventivní program na pracovišti ve Žďáře nad Sázavou předpokládá uspořádání následujících akcí:

Měsíc	Předpokládaná akce	Cílová skupina
září 2018	Aqualand Pasohlávky Terapeutická skupina	vybraní chlapci a ped. doprovod Všichni chlapci, etoped a psychologka
říjen 2018	Terapeutická skupina Beseda s příslušníkem PČR	Všichni chlapci, etoped a psychologka Všichni chlapci a ped. dozor
listopad 2018	Terapeutická skupina festival vzdělávání Beseda na téma zdravý životní styl	Všichni chlapci, etoped a psychologka Vybraní chlapci a ped. dozor Všichni chlapci a ped. dozor
prosinec 2018	Terapeutická skupina tradice Vánoc, výroba ad.věnců, vánoční výzdoba, pečení cukroví pořádání mikulášské nadílky pro MŠ	všichni chlapci v zařízení a někteří pedagogičtí pracovníci vybraní chlapci a ped. dozor
leden 2019	Aqualand Pasohlávky Terapeutická skupina Základy první pomoci	vybraní chlapci a ped. dozor Všichni chlapci, etoped a psychologka Všichni chlapci a ped. dozor
únor 2019	Terapeutická skupina	Všichni chlapci, etoped a psychologka

	sportovní dopoledne pro děti z MŠ a ZŠ (dle počasí)	vybraní chlapci a ped. doprovod
březen 2019	Terapeutická skupina Občanská poradna – návštěva Beseda se sexuologem	Všichni chlapci, etoped a psychologka Všichni chlapci a ped. dozor Všichni chlapci a ped. dozor
duben 2019	návštěva domu na půli cesty Terapeutická skupina Beseda s příslušníkem AČR	chlapci vstupující do samostatného života Všichni chlapci, etoped a psychologka Všichni chlapci a ped. dozor
květen 2019	návštěva Úřadu práce, Městského úřadu Terapeutická skupina	chlapci vstupující do samostatného života Všichni chlapci, etoped a psychologka
červen 2019	Dětský den na dopravním hřišti PČR - pořadatelská činnost Terapeutická skupina sportovní dopoledne pro děti z MŠ a ZŠ slavnostní ukončení školního roku a předání výučních listů na jednotlivých školách	všichni chlapci a někteří pedagogičtí pracovníci Všichni chlapci, etoped a psychologka Vybraní chlapci a ped. prac. vyučení chlapci v daném oboru, někteří pedagogičtí pracovníci, rodičovská i širší veřejnost
Červenec 2019	Jednodenní i vícedenní výjezdy do přírody či za kulturními památkami	chlapci, kteří zůstávají na letní prázdniny v zařízení
srpen 2019	Jednodenní i vícedenní výjezdy do přírody či za kulturními památkami akce „Rozhodni se sám“	chlapci, kteří zůstávají na letní prázdniny v zařízení vybraní chlapci a ped. dozor

3.6. Spolupráce s dalšími organizacemi

Realizace Minimálního preventivního programu předpokládá také v letošním školním roce úzkou spolupráci s dalšími organizacemi. Již tradičně jsou to:

- psychiatr - MUDr. Stolaříková
- Probační a mediační služba Žďár nad Sázavou
- NNO Spektrum (K-centrum Žďár nad Sázavou, TK Sejřek aj.)
- Úřad práce Žďár nad Sázavou
- Městský úřad Žďár nad Sázavou (odbor sociální, přestupková komise)
- PČR Žďár nad Sázavou
- Dům na půli cesty (Pardubice, Havlíčkův Brod)
- vybraná ZŠ a MŠ Žďár nad Sázavou
- a další

V rámci prevence dále samozřejmě spolupracujeme také s lékaři (obvodní lékař, psychiatr), sociálními kurátory, policií; úzká spolupráce je i s dalšími výchovnými zařízeními.

3.7. Finanční zabezpečení programu

Stěžejní část Minimálního preventivního programu je financována z vlastního rozpočtu výchovného ústavu. Akce s vyšším finančním rozpočtem (sportovní den, den otevřených dveří) využívají dále finančních prostředků ze sponzorských darů.

3.8. Závěr

Minimální preventivní program je nedílnou součástí práce ve výchovném ústavu. Účastní se ho děti umístěné v zařízení, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, rodiče i odborníci z nejrůznějších oblastí.

Preventivní program bude v průběhu školního roku monitorován a dle aktuálních potřeb upravován a doplňován. Na konci školního roku bude vyhodnocen a s jeho výsledky budou seznámeni pedagogičtí pracovníci na místní pedagogické radě.

4. OP Janštejn

4.1. Úvod

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je koncipován a vypracován pro školní rok 2018/2019 s využitím dalších poznatků a nových trendů, s přihlédnutím ke zkušenostem z předcházejících období a dobrou praxí navázaných kontaktů z řad odborníků i institucí.

Minimální preventivní program bude realizován během školního roku. Prioritou zůstane budování povědomí, vštěpování a posilování zdravého životního stylu dětí se všemi aspekty.

Při plánování byla využita metodika Národní strategie primární prevence pro období 2013 – 2018, který využívá MŠMT, rovněž také kladné zkušenosti z let předchozích.

Na odloučeném pracovišti v Janštejně, jako v celém výchovném zařízení, je oblast vzdělávání a výchovy pojata jako celistvý edukační proces. Realizace Minimálního preventivního programu předpokládá aktivní spoluúčast všech pedagogických i nepedagogických pracovníků výchovného zařízení.

Práce během školního roku bude směřována od samotného svého počátku také s důrazem na vybudování zdravého kolektivu dětí a kvalitního základu v jednotlivých výchovných skupinách a školních třídách. Je nutno přihlížet k tomu, že během období přichází do kolektivu nové děti a ovlivňují složení a atmosféru vrstevnického kolektivu.

4.2. Vymezení cílové skupiny

Cílovou skupinu Minimálního preventivního programu na našem pracovišti tvoří:

- všechny děti umístěné na našem pracovišti
- pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci našeho pracoviště
- osoby zodpovědné za výchovu dětí umístěných na naše pracoviště
- širší veřejnost

4.3. Vytyčení cílů

Cílem Minimálního preventivního programu je vybavit děti umístěné v zařízení základními klíčovými kompetencemi důležitými pro jejich další samostatný život a plnou socializaci. Rámcovým programem realizace je zdravý životní styl, jak je výše uvedeno a vysvětleno. Cíle MPP jsou rozděleny na dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé.

Dlouhodobé cíle

získávat povědomí dětí o sociálně patologických jevech a jejich důsledcích

získávat povědomí dětí o zdravém životním stylu

získávat právní povědomí

zkvalitňovat u cílové skupiny sociální komunikaci

vést děti k autonomii a samostatnosti rozhodování

vést děti k prohloubení personální spolupráce

vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti prevence sociálně patologických jevů

prohlubovat spolupráci s rodiči umístěných dětí

Střednědobé cíle

využívat spolupráce s externími odborníky

vytvořit ve výchovných skupinách a školních třídách pozitivní klima

prezentovat aktivity zařízení (webové stránky, místní tisk)

řešit problémy dětí formou kolektivní spolupráce

nabízet a poskytovat dětem širokou nabídku aktivit pro využití volného času

Krátkodobé cíle

vytvořit přicházejícím dětem prostředí důvěry, přijetí a podpory s minimalizací útěkových tendencí

vytvořit stabilní prostředí postavené na jasných a srozumitelných pravidlech s motivací ke vzdělávání

vytvořit chráněné nezávadové prostředí pro řešení aktuálních problémů dětí formou týmové spolupráce

4.4. Metody a formy realizace

Minimální preventivní program je v rámci odloučeného pracoviště realizován ve spolupráci školy a mimoškolní výchovy

Ve školní výuce budou využívány zejména:

- výklad, samostatná a skupinová práce
- projektové vyučování, práce s internetem, DVD, práce s knihou,
- besedy, přednášky, exkurze
- třídní akce

Mimoškolní výuka využívá:

- skupinové akce
- besedy, přednášky, exkurze
- individuální a skupinové rozhovory, skupinová sezení
- spoluspráva dětí
- široká nabídka aktivit volného času

Nedílnou součástí je dále:

- individuální a týmová práce s problémovým dítětem
- účast pedagogických pracovníků na seminářích a supervizích
- pravidelný kontakt s osobami odpovědnými za výchovu umístěných dětí

4.5. Předpokládaný harmonogram

Harmonogram akcí a aktivit bude považován za směrodatný pouze v dílčích bodech. V průběhu školního roku bude nadále doplňován podle aktuálních nabídek nejrůznějších akcí (kulturních, rekreačních či sportovních), exkurzí a besed.

V časovém harmonogramu jsou uvedeny pouze rámcové činnosti. Součástí práce na odloučeném pracovišti v Janštejně jsou další aktivity, včetně aktivit školy, které jsou zaměřené na zdravý životní styl a rovněž tvoří základ naplňování Minimálního preventivního programu. Aktivity jsou rozepisovány v týdenních a měsíčních programech odloučeného pracoviště.

Rámec konkrétních akcí pro odloučené pracoviště v Janštejně tvoří samostatnou tabulku, jako přílohu Minimálního preventivního programu.

Měsíc	Předpokládaná akce	Cílová skupina
Září	Seznamovací sportovní akce Branné soutěžení Beseda s MUDr. Tkáčem	Děti a pedagogové Všechny děti Všechny děti
Říjen	Kulturní akce PROJEKT „72 hodin - Ruku na to“ Turnaj ve stolním tenise – celoustavní Beseda s pracovníky Centra pro drogově závislé Počáteční puchýř	Výběr dětí Všechny děti Všechny děti Všechny děti Výběr dětí
Listopad	DON BOSCO „Dny pro dětské domovy“ Soutěžní odpoledne v tělocvičně Drakiáda/bramboriáda Bílý kruh bezpečí - beseda	Výběr dětí Všechny děti Všechny děti Všechny děti
Prosinec	Besídka s Mikulášskou nadílkou v MŠ a ZŠ H. Dubenky Vánoční besídka Bruslení	Všechny děti Děti a pedagogové Výběr dětí
Leden	Nízkoprahový klub – aktivity Den otevřených dveří pro DPS Janštejn	Výběr dětí Výběr dětí
Únor	Olympiáda smyslů	Všechny děti

	Zimní olympiáda	Výběr dětí
Březen	Nízkoprahový klub - aktivity Dům na půli cesty – exkurze	Všechny děti Výběr dětí
Duben	Státní zdravotní ústav - beseda Mimoústavní sportovní hry	Všechny děti Výběr dětí
Květen	Den matek – DPS – vystoupení, dárčky DON BOSCO „Dny pro dětské domovy“ Sportovní akce Jindřichův Hradec Dopravní soutěž	Všechny děti Výběr dětí Výběr dětí Všechny děti
Červen	Dům na půli cesty - exkurze Dětský den v základní a mateřské škole v obci Letní olympiáda Závěr školního roku – posezení, přátelská sportovní utkání	Výběr dětí Všechny děti Výběr dětí Děti a pedagogové
Červenec	Cyklovýlety Pěší turistika	Všechny děti Všechny děti
Srpen	Sportovní a relaxační pobyty v přírodě Výlety	Všechny děti Všechny děti

4.6. Spolupráce s dalšími organizacemi

Minimální preventivní program při své realizaci předpokládá spolupráci s dalšími externími odborníky a organizacemi. Jsou to:

- PPP v Jihlavě, psycholog - PhDr. Jarmila Prošková, psycholog a preventista – Mgr. Marie Vyhnánovská
- Státní zdravotní ústav Jihlava
- Bílý kruh bezpečí Jihlava
- psychiatr - MUDr. Juraj Tkáč
- nízkoprahové kluby: Vrakbar v Jihlavě a Zastávka v Telči
- kontaktní centrum pro drogově závislé: K-centrum „U Větrníku“ v Jihlavě,
- Úřad práce v Jihlavě

- Domy na půli cesty (Praha, Brno, Havlíčkův Brod, Pohořelice, České Budějovice, Květná u Poličky, Pardubice, Hrochův Týnec, Olomouc)
- Obecní úřad Horní Dubenky
- Základní a Mateřská škola v Horních Dubenkách
- Probační a mediační služba v Jihlavě
- Dům s pečovatelskou službou v Janštejně
- Policie ČR v Jihlavě

Dále spolupracujeme v rámci prevence také se sociálními kurátory pro děti a mládež, s policií ČR. Je navázána spolupráce také s dalšími zařízeními ústavní výchovy (výchovnými ústavami, dětskými domovy se školou, diagnostickými ústavami).

4.7. Finanční zabezpečení programu

Minimální preventivní program bude financován z rozpočtu výchovného ústavu. S maximální snahou využít možnosti získávání prostředků ze sponzorských darů, jako tomu bylo rovněž v letech předchozích. Tento druh příspěvků není ovšem nárokový a odvíjí se od momentální ekonomické situace a rovněž od účelu využití či potřeb zařízení.

4.8. Závěr

Minimální preventivní program je klíčovou a nedílnou součástí práce odloučeného pracoviště výchovného ústavu. Účastní se ho děti umístěné v zařízení, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, rodiče dětí či osoby odpovědné za jejich výchovu. Při uskutečňování a naplňování MPP je rovněž spolupracováno se sociálními kurátory dětí a v rámci navázaných vztahů i se širší veřejností, s institucemi a odborníky z nejrůznějších oblastí.

Minimální preventivní program bude v průběhu školního roku monitorován metodikem prevence a dle aktuálních potřeb upravován a doplňován. Na konci školního roku bude MPP vyhodnocen a výsledky budou zveřejněny ve výroční zprávě zařízení.